

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Staatssecretaris van Defensie over de behoeftestelling van het project «Vervanging mijnenbestrijdingscapaciteit» (Kamerstuk 27 830, nr. 225).

Voorzitter van de commissie,
Ten Broeke

Griffier van de commissie,
De Lange

- Nr. Vraag
- 1 Waarom wijkt u bij dit verwervingstraject af van de procedure om de Kamer te betrekken bij de onderzoeksfase, enkel omdat deze onderzoeksfase in een internationaal samenwerkingsverband plaatsvindt?
  - 2 Waarom hebben belangen van nationale veiligheid en de nationale defensie-industrie er bij de behoeftstelling voor nieuwe M-fregatten toe geleid dat geen concurrentiestelling plaatsvindt, maar bij dit verwervingsproject wel?
  - 3 Welke energiecriteriën zijn gehanteerd bij de behoeftstelling voor dit project? In hoeverre dragen zij bij aan het doel om in 2030 de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen met 20% terug te dringen ten opzichte van 2010?
  - 4 Welke Nederlandse onderzoeksinstellingen zullen betrokken worden bij de ontwikkelings- en ontwerpfasen van het nieuwe mijnenbestrijdingssysteem? Hoe wordt de Nederlandse industrie in staat gesteld mee te denken en deel te nemen aan de innovaties die ontwikkeld worden ten opzichte van het huidige, inmiddels ruim 30 jaar oude, mijnenbestrijdingssysteem van schepen en apparatuur?
  - 5 Hoe groot is de kans dat de Nederlandse Maritieme industrie en kenniscentra een centrale rol krijgen in de ontwikkeling van de mijnenbestrijdingscapaciteit? Bent u bereid zich daarvoor in te zetten?
  - 6 Wanneer een brede offerte wordt aangevraagd bij zowel Franse, Duitse als andere Europese defensie-industrieën, hoe zekert de overheid af dat er geen concurrentie-vervalsende elementen in de aanbiedingen verwerkt gaan worden?
  - 7 Kunt u aangeven of de nieuwe mijnenbestrijdingsvaartuigen voorzieningen hebben voor een zo laag mogelijke milieubelasting en voor een zo duurzaam mogelijke inzet? Welke voorzieningen zullen dat zijn? Zal er ruimte zijn voor innovatie op dit punt? Wordt er met België specifiek op dit punt overlegd? Zo nee, bent u bereid dit alsnog te gaan doen?
  - 8 Hoe stelt u zeker dat de Nederlandse vereisten volledig meegewogen worden en geïntegreerd in het specificeren van de te kopen boten en systemen? Zijn er al onderzoeks- en ontwikkelingstrajecten bekend waarin Nederlandse instellingen betrokken zijn? Hoe zorgt u ervoor dat er een evenredig deel van de ontwikkeling en productie in de Nederlandse zelscheppende marinebouw terecht komt?
  - 9 Waarom schaft u slechts zes mijnenbestrijdingsvaartuigen aan en niet het huidige aantal van tien Alkmaar-klasse mijnenjagers? In hoeverre is voorzien in logistieke reserves?
  - 10 Kunt u met zes mijnenbestrijdingsvaartuigen volledig voldoen aan de inzetbaarheidsdoelstellingen? Hoeveel ruimte is er nog voor inzet in NAVO-vlootverbanden c.q. de NRF als er voor een langdurige expeditionaire operatie vier vaartuigen nodig zijn (in verband met onderhoud, gereedstellen en recuperatie) en voor de permanente beschikbaarheid van een mijnenbestrijdingsvaartuig op de Noordzee om dezelfde reden twee vaartuigen nodig zijn?
  - 11 Draagt het aanvullen van maritieme mijnenbestrijdingscapaciteit bij aan betere burden sharing in NAVO-verband?
  - 12 Wanneer precies kan de Kamer het aangekondigde Memorandum of Understanding (MoU) met België voor de behoeftstelling «Vervanging mijnenbestrijdingscapaciteit» verwachten?

- Nr. Vraag
- 13 Waarom zullen België en Nederland in het kader van het Memorandum of Understanding onbemande systemen aanschaffen die reeds op de markt beschikbaar zijn of die spoedig beschikbaar zullen komen? Waarom is er kennelijk geen rol voor nationale kennisinfrastructuur en industrie weggelegd en zijn investeringen in onderzoek en productontwikkeling beperkt?
- 14 Hoe vindt besluitvorming plaats in de binationale werkgroepen of relevante besluitvormingsorganen? Wat gebeurt er bij een verschil van mening over de specificaties c.q. het verwervingstraject?
- 15 Kunt u toelichten of de in PESCO-kader te ontwikkelen onbemande systemen geïntegreerd kunnen worden in de te vervangen mijnenbestrijdingscapaciteit? Zo ja, in hoeverre wordt hier al vooraf op geanticipeerd?
- 16 Kunt u nader ingaan op de gezamenlijke beoordeling van België en van de technische aspecten, in relatie tot de primaire verantwoordelijkheid van de economische en financiële aspecten van België? In hoeverre kan België eenzijdig van de technische aspecten afwijken als dit vanwege economische/financiële aspecten aan de orde is?
- 17 Kunt u nauwkeurig het proces omschrijven hoe er afstemming zal zijn tussen Nederland en België rondom de totstandkoming van de specificatie? Hoe krijgt Nederland de ruimte om haar specifieke vereisten verwerkt te krijgen in de specificaties, gegeven het feit dat België de leiding heeft over het aanbestedingsproces en er geen B-brief (onderzoeksfase) naar de Kamer komt?
- 18 Welke rol is er weggelegd voor de (Nederlandse) Algemene Rekenkamer om dit project te monitoren en de uitgaven te controleren op rechtmatigheid en doelmatigheid, nu met België is overeengekomen dat België de binationale verwerving zal uitvoeren langs de lijnen van het Belgische verwervingsproces?
- 19 Klopt het dat de Duitse, Spaanse en de Franse Marinebouwindustrieën hetzij staatsindustrieën zijn hetzij zwaar door hun regeringen worden ondersteund? Bestaat hierdoor een risico dat de Nederlandse aanbiedende bedrijven in een achterstandpositie kunnen komen?
- 20 De voorstellen van de bedrijven zullen onder Belgische leiding worden beoordeeld. Indien na gunning uit onderzoek of anderszins zou blijken dat in het geval van een buitenlandse aanbieder sprake is van staatssteun of andere inzet van de betrokken buitenlandse overheid, zodat de Nederlandse aanbieders een onterecht nadeel hadden, bent u dan bij voorbaat bereid die gunning alsnog terug te trekken en de order te gunnen aan de Nederlandse aanbieder? Kunt u deze vraag separaat beantwoorden, en niet als onderdeel van een beantwoording van een groep vragen?
- 21 Waarom gaat België uit van brede concurrentiestelling en wordt kennelijk geen beroep gedaan op artikel 346 VWEU? Bent u bereid een beroep op deze uitzonderingsbepaling onder de aandacht te brengen bij België?
- 22 Welke belemmeringen zijn voorzien voor de pooling van onbemande systemen tussen Nederland en België?
- 23 Kunt u aangeven hoe het gepoolde materieel kan worden ingezet, in het geval een van de twee landen niet besluit tot deelname aan een militaire actie?
- 24 Kunt u toelichten hoe de interoperabiliteit van de Koninklijke Marine wordt geborgd, in het geval België via Europese aanbesteding besluit een ander type schip aan te schaffen dan die momenteel door de Koninklijke Marine in gebruik zijn?